

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:2299

av Emilia Töyrä m.fl. (S)

Snöskoterns betydelse för friluftsliv och besöksnäring

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om snöskoterns betydelse för friluftslivet och besöksnäringen.

Motivering

Det finns ca 275 000 snöskotrar i Sverige och det säljs ungefär 11 000 nya skotrar varje år. 1975 fanns det 11 000 skotrar i Sverige, nu säljs det nästan lika många varje år vilket visar på snöskoterns stora popularitet.

Utvecklingen fram till idag både när det gäller antalet registrerade skotrar, men även allt som hänt utvecklingsmässigt när det gäller komfort, tekniklösningar, design, motorer och annat. En spännande utveckling som inte minst förbättrat motorerna miljömässigt.

På många ställen är snöskotern en naturlig och viktig del i människors vardag. Den används flitigt av skogsarbetare, ledningsarbetare, renskötare och andra i jobbet. Den ger många en möjlighet att på sin fritid kunna röra sig i vinternaturen.

I ett tidigt skede var egentligen det mesta fokuserat till skotern som arbetsfordon, för att senare handla om familjeutflykter och långfärdsturer, en utveckling som gjort snöskotern viktig för besöksnäringen. Snöskotern har fått en allt större betydelse i vinterturismen. År 2013 fanns det ungefär 150 företag med tillstånd att hyra ut skotrar, och antalet företagare i branschen växer från år till år.

I Norrlands inland växer skotersafari, fiske och andra typer av aktiviteter med skotrar. De är mycket populära bland turisterna. I Jämtland omsätter skoterturismen varje år 1 miljard kronor och siffran för hela landet är omkring 4–5 miljarder. I USA och Kanada omsätter branschen mycket större summor, år 2012 var det 24 miljarder dollar årligen. Potentialen för Sverige är alltså betydligt större än de pengar som idag omsätts.

Turism är en mycket viktig jobbskapare på landsbygden. Genom att utveckla möjligheterna till fiske, jakt, skid- och skoteråkning och andra typer av fritidsaktiviteter kan många nya jobb skapas. Därför är det angeläget att utveckla skoterturismen.

En klar trend är att långfärdstureorna ökar, vilket också talar för att vi bör överväga möjligheterna att satsa mer på att tillhandahålla bättre leder. Hur sedan finansieringen av detta ska ske är en annan fråga som måste lösas gemensamt mellan staten, snöskoterorganisationerna och de berörda regionerna.

Lössnöåkningen ökar även den och många reagerar negativt på detta. Egentligen är det inte det något större bekymmer, eftersom det faktiskt inte medför så mycket buller. Däremot bör regeringen överväga möjligheterna till utbildningsinsatser för att öka användandet av hjälm och lavinsonder samt se över de förbud för skoteråkning som finns. Det är viktigt att slå fast att skoteråkning inte ska få ske i förbudsområden och att dessa områden måste värnas.

Det krävs en rad åtgärder för att stimulera skoterturism. En av de viktigaste är att skapa säkra och turistvänliga skoterleder. Det finns totalt ungefär 49 500 km skoterleder i landet. Fler åkare innebär att trycket på befintliga skoterleder ökar. Samtidigt sköts underhåll av lederna i regel på ideell basis. Situationen börjar vara ekonomiskt ohållbar för alla inblandade parter och slitaget på naturen ökar. När det inte finns en underhållen och bra led riskerar vi att skoteråkningen sker utanför leder och ibland inom förbudsområden. Bristen på säkra leder orsakar även konflikter med naturskyddsintressen, markägare och renskötsel. För att komma till rätta med dessa konflikter är det angeläget att samhället tar sitt ansvar för skoterfrågorna och att utbildningsinsatserna för de som vill köra skoter ses över.

Möjligheterna till en sammanhållen snöskoterpolitik på nationell nivå bör övervägas. Det handlar bland annat om ansvarsförhållanden mellan olika myndigheter, ansvar och finansiering för skoterleder och reglering av andra allmänna och enskilda intressen. Finansiering är ett stort hinder för skapandet av säkra skoterleder.

Ett sätt att lösa problemet, och kunna hålla skoterlederna öppna och säkra, vore att överväga möjligheterna att ta ut en avgift av skoteråkarna på samma sätt som jägare betalar årlig avgift för rätten att jaga. Avgiften skulle kunna tas ut av Trafikverket eller berörd länsstyrelse som sedan förmedlar betalningen till kommunerna eller direkt till den som sköter, leder oftast den lokala skoterklubben.

Naturvårdsverket har idag ett informellt uppdrag att vara sammanhållande aktör i frågor som rör snöskotern. Tidigare miljöminister Lena Ek har i interpellationssvar anfört att hon är angelägen om att arbetet som nationella snöskoterrådet gjort fortsätter och att de snöskoterrelaterade frågorna sköts på bästa möjliga sätt även i fortsättningen. Det beskedet till trots finns det en rad oklarheter vem som har det övergripande ansvaret för skoterfrågor i landet. Länsstyrelserna i berörda län gör olika bedömningar.

Snöskotern är i princip det enda fordonsslag som hanteras annorlunda än andra fordon. Mot denna bakgrund bör regeringen överväga möjligheterna att lägga de nationella frågor som berör snöskotern på Näringsdepartementet, vilket har ansvar för alla andra fordonsslag. Även möjligheten att låta Trafikverket vara den myndighet som hanterar skoterfrågorna bör övervägas. Den ordningen skulle, menar vi, göra skotern till ett fordon bland andra och kunna behandlas ur trafiksäkerhetssynpunkt som andra fordon.

Under förra året har Naturvårdsverket på den borgliga regeringens uppdrag utvärderat Snöskoterrådets arbete. Utvärderingen visade att Nationella Snöskoterrådet har en viktig funktion att fylla och stödet för att rådet ska fortsätta sitt arbete är starkt. Utvärderingen menar att arbetet behöver förstärkas med ett tydligt uppdrag och en tydlig huvudman för att kunna besluta i frågor där rådet inte är överens och när det gäller lagstiftningsfrågor. Rådet skulle då kunna vara en viktig länk mellan beslutfattare och utövare.

Det finns i landet stora förhoppningar på att den nya regeringen nu efter flera års förhållande sätter ned foten och äntligen tar snöskoterfrågorna på allvar. Särskilt viktigt är att besöksnäringsspekter, nya utbildningsinsatser och ledsystemens utveckling beaktas i arbetet.

Emilia Töyrä (S)

Eva Sonidsson (S)

Isak From (S)

Kalle Olsson (S)